

občutkov, nad katerimi izstopa samotni občutek. S samoto pa vemo, kako je; da nam čas, da razmišljamo, včasih tudi preveč in pretirano, kar se nedvomno dogaja tudi ježu. Kopičijo se mu vprašanja, na katera ne pozna odgovorov: je obstoj velik ali majhen? Kaj pa smrt? Si želi obiska samo zato, da bi se prepričal, da si ga ne želi? Zagonetno! Pri tem ne smemo pozabiti, da je Tellegen ne samo izvrsten pisatelj, pač pa tudi zdravnik, ki dobro pozna človeško psiho, težave in stiske, kar spretno in prepričljivo prenese na živalske junake. Ti bralca nikakor ne morejo pustiti ravnodušnega, saj del junakovega občutja avtor prenese tudi na nas same. Ne glede na to, ali piše o ježu ali kom mehkejšem in bolj kosmatem, zna Tellegen pač zbsti in vsaj v času branja kot z bodico predreti mehurček, s katerim smo se nemara zavarovali pred tujimi težavami. Sporoča nam, da so, obstajajo in včasih potrebujejo le nekaj tople naklonjenosti. Tellegen je tudi avtor, ki v svoja dela vpleta najmanjše ali v vlogi literarnih likov največkrat spregledane živali, denimo hišnega kozlička, lesnega črva, meduzo, oso in druge, ki so, vsaj nekateri, prav tako kot protagonist nagnjeni k filozofiranju. Žirafa na primer razmišlja, kako bi bilo, če bi bila ona rožiček in sprašuje ježa, če si kdaj želi biti bodica ... Nekatera bitjeca so zabavna, druga resna, tretja nam gredo lahko celo rahlo na živce, za ježa pa navijamo in stiskamo pesti.

Tako kot ni nobenega dvoma o vrhunskosti Toona Tellegena in neverjetnih razsežnostih njegove domišljije, ki jo radodarno posodi ježu in ostalim, tudi ni dvoma o vrhunskosti Ane Zavadlav. V slovenskih izdajah obeh knjig, torej *Čriček in temačni občutek* in *Jež in samotni občutek*, ki se – to je treba izpostaviti – v prevodu Staše Pavlović odlično bereta, namreč najdemo ilustracije, ki so jih kot enkratne nemudoma prepoznali tako doma kot tudi v tujini. Z ilustracijami iz

Črička se je Ana Zavadlav namreč uvrstila na razstavo ilustracij v okviru sejma otroških knjig v Bologni, na častno listo IBBY, zanje pa je prejela tudi Nagrado Purple Island in Levstikovo nagrado. V zvezi z avtorjem oziroma besedilom sem že govorila o vzdušju, a ko sem pisala o njem, sem imela seveda neobhodno v mislih tistega, ki ga ustvarjajo besede in ilustracije skupaj, hkrati. Čeprav so slednje z izjemo nekaj dvostranskih (na katerih je pogosto upodobljen gozd) manjše, nekatere celo drobne, so izjemno povedne (ne samo na vsebinskem – notranjost ježevega domovanja, njegovi namišljeni gosti itd., pač pa predvsem čustvenem nivoju), ilustratorica pa je izbrala tehniko, ki odlično korespondira z naslovnima občutkoma, torej temačnostjo in samotnostjo. To ni Ana Zavadlav, kakršne smo vajeni – igriva, barvita in bolj otroška; to je Ana Zavadlav, ki je iznašla likovno govorico za vse, tudi za odrasle, predvsem pa gre s svojimi sivinami, zamolki in tišinami, včasih s pogrezanjem v nekakšno mehko in drugič z ostrino drobnega, osamljenega prizorčka tako organsko na Tellegenova besedila, kot bodice na ježa! *Jež in samotni občutek* tako ni le ena izmed prevodnih knjig, pač pa tudi vrhunska domača stvaritev.

Gaja Kos

**NEPOZABNE: ŽENSKE, KI SO
PREMIKALE MEJE NAŠEGA
SVETA.** Milica Antić Gaber et al,
ilustracije Bojana Dimitrovski et al,
Ljubljana, Mladinska knjiga, 2020.

Knjiga *Nepozabne* vstopa v specifičen kontekst, ne le splošni kulturni in politični, kot pač vsako literarno delo, temveč tudi v kontekst sorodnih izdaj, ki

so mladim bralcem pričele predstavljati pomembne ženske iz pretekle in polpretekle zgodovine. Zato je smiselno stopiti korak nazaj, v leto 2016, ko se je na knjižnem trgu pojavila knjiga *Goodnight Stories for Rebel Girls I* (Elena Favilli in Francesca Cavallo, ilustracije T. S. Abe et al, Timbuktu labs, 2016), verjetno najbolj znan fenomen na tem področju, in ujela duha časa. Denar za izdajo prve in druge knjige v seriji sta ustvarjalci zbrali na platformi Kickstarter, kjer sta za zagon svoje ideje prejeli več kot petnajstkratnik ciljne vsote in podrli rekord za najbolj podprt projekt s področja mladinske književnosti. Knjiga naj bi preseгла stereotipno prikazovanje deklic v pravljicah in risanih filmih in deklicam ponudila realne vzornice, ki bi jih navdušile za aktivno in pokončno držo v družbi. Vsako izjemno (ali pa »izjemno«) žensko, v posamezni knjigi jih je zbranih 100, predstavi s celostransko ilustracijo in kratkim tekstom, ki v velikem zračnem fontu zapolni eno stran. Ilustracije so prispevale ilustratorke z vsega sveta, razlikujejo se tako po slogu kot po izrazni moči, kar nekaj pa jih je inovativnih in zgovornih, praviloma bolj kot sam tekst. Ta v nekaj vrsticah pač ne more zajeti podobe predstavljene posameznice, sivin njene osebnosti, vseh ključnih dejstev iz njenega življenja. Pred bralcem tako le redko zraste oseba iz mesa in krvi. Najpogosteje ostanemo pri krilaticah:

Najboljši način, da se boriš za pravico, je v politiki, je sklenila Hillary. Ker mnogi Američani niso bili vajeni žensk v politiki, so našli trapaste razloge, da so ji nasprotovali. Kritizirali so njeno pričesko, njen glas in oblačila, ki jih je nosila. Tako so jo poskušali izriniti iz političnega sveta. Toda Hillary se je že naučila, kako se je treba spopasti z nasilneži, zato se jim je uprla.

Hillary je postala prva ženska, ki jo je velika politična stranka nominirala za predsednico Združenih držav Amerike.

Nekoč deklice niso mogle postati, kar so hotele, a ti časi so minili.

Knjiga je seveda (nenazadnje je tudi to v duhu časa) doživela več svojih nadaljevanj in izpeljav, tudi v različicah za dečke, med katerimi je verjetno najbolj znana verzija Bena Brooksa *Stories for Boys Who Dare to Be Different* (ilustracije Qinton Winter, Running Press Kids, 2018). Pojav vzporednih knjig za fante je le še dodatno podčrtal enega od problemov *Goodnight Stories for Rebel Girls*. Je res smiselno, da knjiga, ki predstavlja uporniške punce, ki so se postavile zase in si izborile svoje mesto v družbi, naslavlja le dekleta? Ali s tem ne utrjuje razlik? So res le deklice tiste, ki naj prebirajo o uporniških puncah? Se ta tema dečkov ne tiče v prav tolikšni meri? Naj bodo vzorniki, ki jih predstavljamo mladim bralcem res prvenstveno istega spola kot mlada bralska publika?

Nujnost, da širše naslovimo vprašanje spola tudi v poučni literaturi za mlade, je odmevala tudi v slovenskem prostoru. Vsako leto znova sicer dobivamo prevode tujih leksikonov tipa Največji znanstveniki/raziskovalci/umetniki ..., kjer žensk praktično ni (ponavadi z izjemo Marie Curie, ki jo je skorajda nemogoče pozabiti v knjigah o najpomembnejših znanstvenikih). Ob tem je v letu 2018 pri založbi Učila izšel prevod *Goodnight Stories for Rebel Girls I – Zgodbe za lahko noč za uporniške punce*. V istem letu je pri založbi Mladinska knjiga izšla knjižica Nike Kovač *Pogumne punce*, katere likovna podoba je sicer manj izrazita in dodelana kot v *Zgodbah za lahko noč za uporniške punce*, so pa besedila nekoliko daljša, kompleksnejša in manj tezna, med pogumne punce z vsega sveta pa so vključene tudi pogumne punce iz našega kulturnega in političnega konteksta. Starejša je tudi ciljna publika, če so *Zgodbe za lahko noč za uporniške punce* namenjene prav temu, torej uspavanju, in sta jo avtorici opredelili kot 6+, je knjiga *Pogumne punce* primarno namenjena pogumnim puncam, ki že berejo

same in se sprašujejo o svetu okrog sebe. Podobno je s ciljno publiko *Lastnega življenja* Mance G. Renko (ilustracije Samira Kentrić, Beletrina, 2017), ki se sicer osredotoča na eno samo veliko žensko – Zofko Kveder, predstavitvi pa daje specifičen ton neposredno obračanje na bralko/bralca:

Bi znal(a) hitreje naštetih deset pisateljev ali deset pisateljic? Ali v šoli berete več moških in o moških kot žensk in o ženskah? To je zelo čudno, sploh če pomisliš, da nas je na svetu približno enako in da, tudi če pogledaš okoli sebe, po svojem razredu, fantje ne kažejo večje literarne nadarjenosti od punc, pa tudi zanimivejših življenj nimajo. Ampak zakaj so potem vsi ti avtorji, katerih pesmi si se moral(a) naučiti na pamet, za katere si moral(a) vedeti, kje so se rodili in celo, kaj so želeli povedati, moški?

Naj omenim še eno prevodno delo, ki je pred izdajo *Nepozabnih* vstopilo v slovenski literarni prostor, predvsem zato, ker s kompleksnostjo svojih prikazov bistveno izstopa in se mi zdi po načinu predstavitve, pa čeprav v svojem žanru, še najbližje *Nepozabnim*, h katerim se počasi bližamo: *Neustrašne 1&2, Portreti neuklonljivih žensk* v stripu Pénélope Bagieu, za prevod katerega je Katja Šaponjić prejela Nodierevo nagrado za najboljši prevod iz francoščine. Knjiga prinaša trideset portretov žensk, ki so se tako ali drugače postavile proti vetru, na mesta, ki so zahtevala precej samosvojesti, odločnosti in poguma. Izbrani liki so prikazani v vseh odtenkih sive, predvsem pa z obilico humorja. Predvsem gre za delo, ki bi ga mladim bralkam, ki rade razmišljajo s svojo glavo in si ob branju na podlagi zgodbe in prikazanih dejstev ustvarjajo svojo sliko, najbolj priporočala, še posebej, če jim malo smejanja ob branju ni odveč.

Nekako takšen je kontekst, v katerega je v lanskem letu vstopila knjiga *Nepozabne*. Knjiga, o kateri se je govorilo med njenim nastajanjem, o kateri se je precej govorilo ob njenem izidu, a je ta pogovor

bolj kot ne ostal pri njeni naslovnici, in knjiga, o kateri se ni pretirano govorilo po tem, ko je prišla med bralce, pa čeprav gre za knjigo, ki potrebuje dialog, knjigo, ki celovito zaživi šele v pogovoru med bralci.

Nepozabne so delo skupine ustvarjalk. Kot pojasnjuje Veronika Tašner v spremni besedi, se *Nepozabne* pomembno povezujejo s knjigo *Pozabljena polovica* (Alenka Šelih et. al, Tuma, ZRC SAZU, 2016); slednja na 600 straneh prinaša vpogled v življenje 129 žensk iz 19. in 20. stoletja in je primarno namenjena tako strokovni javnosti kot zainteresiranemu krogu laičnih bralcev. *Nepozabne* izhajajo iz opravljenega izbora in prinašajo ilustrirane zgodbe o 50 posameznicah. Že s svojo vizualno podobo nagovarjajo kar najširši krog bralcev, ki morda še ne ve, da ga položaj žensk v našem kulturnem in političnem prostoru zanima, pa ga bo najverjetneje pričel po branju *Nepozabnih*, pri tem pa se knjiga najbolj izrazito obrača k mlademu bralcu/bralki.

Idejno je projekt *Nepozabnih* zasnovala in strokovno vodila Veronika Tašner. Pri pisanju besedil je združilo moči kar dvajset ustvarjalk različnih generacij in z različnih področij delovanja, pod taktirko Ane Ugrinović (redakcija in urejanje besedil) in Alenke Veler (urednica). 50 zgodb si za razliko od *Zgodb za lahko noč za uporniške punce* vzame dovolj prostora za vsako posameznico, ki je lahko orisana z dovolj dejstvi, podrobnostmi, sem ter tja tudi sivinami, da pred bralcem zrastejo osebe iz mesa in krvi. K slednjemu nedvomno prispevajo tudi izjemne ilustracije desetih ilustratork (pod taktirko likovnih urednikov Pavleta Učakarja in Tanje Komadina). Še vedno bi lahko, tako kot pri *Zgodbah za lahko noč za uporniške punce*, zapisali, da je likovna podoba tista, ki najbolj prevzame in zgrabi bralca, kar pa, ker se je na ravni besedil zgodil pomemben premik od krilatic k zgodbam, od grobih orisov

k osebam, pomeni, da so ilustracije v *Nepozabnih* še toliko bolj silovite, ne le mojstrsko izvedene, ampak tudi povedne s svojo držo, z linijo, s kontekstom. Bojana Dimitrovski, Tina Dobrajc, Samira Kentrić, Tanja Komadina, Polona Lovšin, Andreja Peklar, Sabina Šinko, Helena Tahir, Ana Zavadlav in Huiqin Wang so prav tako nepozabne. Že zaradi njihovih upodobitev se bomo bralci vračali k *Nepozabnim* in v njih odkrivali vedno nove plasti.

Različne plati posameznic, njihovega življenja in konteksta odkrivajo tudi besedila, čeprav se praviloma na križiščih ne ustavljajo, jih ne razčlenjujejo, omogočajo pa bralcu nadaljnji premislek. Kot taka, knjiga hlepi po nadaljnjem dialogu med bralci, pa naj gre za pogovor med vrstniki ali pa prečkanje generacij. Če zapis o Hillary Clinton iz *Zgodb za lahko noč za uporniške punce* omogoča le bodisi samoiniciativno bistveno razširitev teme bodisi zelo omejeno debato o norčevanju iz pričeske in oblačil kandidatke za predsednico, se z zgodbami *Nepozabnih* odpirajo bistveno nove poti, ki jim je težko določiti, kje se bodo končale: kako daljnosežen je upor sistemu? Ali upor položaju ženske vedno pomeni tudi upor proti politični strukturi? Je ženski glas v literaturi specifičen? Ga drugače beremo zaradi podpisa? Kako razumeti vzroke in posledice pravila, da lahko delo učiteljice opravljajo le neporočene ženske? Kaj vse vpliva na razpetost posameznice med družino in poklicno pot? Je nujno žrtvovati eno od obeh? Kako v boju za pravice žensk razumeti razmerja med generacijami, so bile matere in babice nepozabnim v oporo?

Teksti so razumljivo napisani in pospremljeni s slovarčkom ob koncu knjige, pri čemer je slednji smiselno sestavljen, neznani pojmi pa dobro razloženi. Zgodbe prinašajo vpogled v družino, partnerske odnose in družbo, ob tem pa mestoma prinašajo tudi zgovorne primerjave s

trenutnim položajem žensk. Ste vedeli, da je naziv redne profesorice na Fakulteti za arhitekturo prva ženska dobila šele leta 2014, in sicer Živa Deu, ki je med drugim soavtorica s priznanjem zlata hruška nagrajene knjige *Kje pa ti živiš?* (Živa Deu in Bara Kolenc, ilustracije Damijan Stepančič, Rokus Klett, 2010). Knjiga tako prinaša vpogled v naš čas, predvsem pa v čas, iz katerega izhajamo, čas, ki nam je presenetljivo blizu, v katerega so se na primer rodile naše babice in prababice. Po eni strani prebiramo o povsem drugem svetu, po drugi strani o svetu, ki je s svojo miselnostjo vsaj delno še vedno tu. V zadnjem stoletju so se zgodile izjemne spremembe, precej dela pa nas še čaka. Tudi o tem govorijo *Nepozabne*.

Tisto, kar bi zgodbam lahko očitali, je mestoma pretirano didaktičen pristop. V nekaterih zgodbah zmoti nagovarjanje bralca, ki ponekod natanko predvideva, koliko starega bralca ima pred seboj pa tudi, kakšen je njegov življenjski svet:

»Najbrž ne poznaš nobene deklice tvojih let, ki danes ne bi hodila v šolo.«

Ali pa eksplicitno naslavlja bralko (tudi če zapis za ženski spol jemljemo kot spolno nevtralen, način nagovarjanja ostaja obrnjen zgolj k ženskemu delu bralskega občinstva), mladega bralca, ki bi posegel po knjigi, pa a priori postavlja iz neposrednega dialoga s knjigo:

Pomisli, da bi napisala nekaj čudovitih pesmi, ki bi ti jih objavili v časopisu. Podnje bi se ponosno podpisala s svojim imenom. Pa vendar bi se čez 150 let našli ljudje, ki bi trdili, da teh pesmi nisi napisala ti, da jih je gotovo napisal kakšen moški.

Tovrstno izključevanje se zdi v knjigi, ki sicer naslavlja tudi spoštovanje spola, še posebej nepotrebno. V zgodbi o Ljubi Prenner tako beremo:

Danes, ko imamo na voljo več kot le dve besedi za doživljanje in opisovanje svojega spola (moški *ali* ženska), bi morda lahko rekli, da Ljuba ni bil ne moški ne ženska. Morda bi

lahko rekli, da je bila oboje, tako moški kot ženska, nekaj od tega ali pa celo nič od tega. [...] V imenu njene nedvomno pogumne poti – pa tudi v imenu nadaljevanja njegove poti – ter spoštovanja njegovega spola, ujetega v duhu tistega časa, bom v tej zgodbi o Ljubi uporablala mešane spolne zaimke.

Knjiga, ki se zaveda bogastva raznolikosti, bi, menim, lahko odprla enakovreden dialog z vsemi bralci, nenazadnje zato, ker je ta v družbi raznolikosti in enakopravnosti nujno potreben.

Sama sem se ob branju zataknila tudi ob ugotavljanju reda v vrstnem redu – ta ni ne kronološki, ne abecedni, ne tematski – in se na koncu sprijaznila, da gre najverjetneje za met kovanca.

Po svoje zgovoren je tudi izbor nepozabnih. 50 izbranih avtoric je bilo rojenih med letoma 1818 in 1946, če izpustimo najstarejše tri pionirke Fanny Haussmann (1818), Josipino Hočevar (1824) in Josipino Urbančič Turnograjsko (1833) ter najmanj odmaknjeno od vseh predstavljenih junakinj Tanjo Lamovec (1946), pa ostane 46 predstavljenih nepozabnih rojenih med letoma 1854 in 1922, torej v razmahu manj kot 70 let. Večina jih je tako doživela I. in II. svetovno vojno, nenazadnje so spremembe, ki so tem izjemnim posameznicam omogočile, da se je njihov glas v množici moških glasov vendarle zaslišal, njegov odmev pa ohranil do danes, povezane z vsesplošnimi spremembami v družbi, ki odmevajo tudi v svetovnih vojnah. Zato tudi ni tako presenetljivo, da mnogo zgodb povezuje upor proti okosteneli predvojni družbi, upor proti nemškemu in/ali italijanskemu okupatorju in upor proti povojnemu socialističnemu režimu. Če se povežejo pokončna drža, želja po svobodi in odprtost misli, se je skorajda nemogoče strinjati s katerikoli od bolj ali manj absolutističnih režimov.

Enotnost obdobja, ki ga prikazujejo zgodbe *Nepozabnih*, tako nikakor ni

nerazumljiva: glas žensk iz našega okolja izpred tega obdobja se, kot kaže, ni ohranil oz. se ni ohranil dovolj za predstavitev v tovrstnem formatu. Po drugi strani so si ustvarjalke zadale nalogo, da predstavijo le tiste posameznice, ki jih ni več med nami. S tem se seznam velikih žensk, rojenih po letu 1922, seveda skrči, gotovo pa ni omejen na eno pomembno posameznico. Zanimiv je tudi pregled po področjih. V *Nepozabnih*, tako kot v *Pozabljeni polovici*, najdemo umetnice, pedagoginje, znanstvenice, političarke, športnice, zdravstvene delavke, mecenke in podjetnice, ne pa redovnic, ki so v *Pozabljeni polovici* predstavljene s štirimi posameznicami, njihov položaj pa je bil v družbi, ki jo knjiga postavlja pod drobnogled, gotovo specifičen.

Kakšna je družba, v katero knjiga vstopa, precej pove tudi njena recepcija. Najprej s strani založbe, ki je tik pred izidom zamenjala naslovnico s kolesarkami za naslovnico z ženskimi profili, ki sicer funkcionirajo, a ne dosegajo izjemne izrazne moči ilustracij v notranjosti. Odločitev, da so kolesa preveč (karkoli že) za knjigo o ženskah, ki so nemalokrat dale vse, da so se postavile za svoja prepričanja, svoje delo, je na koncu predvsem smešna. A več kot ta pripetljaj o naši družbi pove nadaljnja recepcija knjige. Izid knjige je pospremila predstavitev nekaterih izpostavljenih posameznic v dnevnem časopisju (*Delo*, *Dnevnik*) in nekaj predstavitev knjige (npr. v *Večeru*). A debata o naslovnici vsekakor ni prešla v kompleksno debato o vsebini ali pa v debato o položaju žensk v sodobni družbi. Knjigi smo bolj kot ne odmerili toliko prostora kot ga praviloma odmerjamo poučnim knjigam za mlade (en daljši kritiški pretres knjige v reviji *Sodobnost*, št. 4/let. 85, april 2021, Gaja Kos v rubriki *Mlada Sodobnost*) ali pa toliko kot ga praviloma namenjamo zgodbam o posameznicah, ki jih izpostavlja knjiga *Nepozabne*.

Prav zato tovrstno literaturo, pa čeprav bi si morda želeli še več kompleksnosti, še več sivin, še več prostora za samostojno razmišljanje, še več širine, še ve konteksta, potrebujemo. *Nepozabne* so knjiga, ki je na naših policah še kako dobrodošla in ki jo bomo še dolgo jemali v roke.

Tina Bilban

DESETNICA 2021

Desetnica je nagrada za otroško in mladinsko književnost, ki jo podeljuje Društvo slovenskih pisateljev za uveljavljanje izvirnega otroškega in mladinskega leposlovja. Nagrada se podeljuje za obdobje zadnjih treh let.

Tudi letos je izbor del, ki ustrezajo Pravilniku o nagradi desetnica, pripravila red. prof. dr. Dragica Haramija, o nominiranih delih pa je odločala žirija v sestavi: Magdalena Svetina Terčon (predsednica), Jana Bauer, Igor Bratož, Neli Filipič in Slavko Pregl.

Mariborska knjižnica (Marta Novak iz Službe za obdelavo gradiva) je na pobudo Društva slovenskih pisateljev pripravila sezname mladinskih knjig, ki so izšle med 1. 1. 2018 in 31. 12. 2020, na seznamu je bilo 1316 del. Hkrati je bil pridobljen seznam članov Društva slovenskih pisateljev, teh je bilo na navedeni datum 316.

Postopek priprave seznama: najprej so bile s seznama izločene knjige tistih avtorjev, ki niso člani društva. Pri članih društva so bili izločeni ponatisi, ponovne izdaje knjig, antologije in izdaje knjig v tujih jezikih. Izločeno je bilo tudi tisto gradivo članov društva, ki ne sodi med leposlovje (informativne knjige), knjige, ki so bile za nagrado desetnica že nominirane, in knjige članov žirije za

desetnico, ker ti ne morejo kandidirati za nagrado.

Kriterije, zapisane v Statutu o nagradi desetnica, je izpolnjevalo 80 knjig.

Žirija je v skladu s pravilnikom o podeljevanju desetnice najprej izbrala 10 nominiranih del, ki jih navajamo po abecednem redu avtorjev:

Borut Gombač: *Skrivnost lebdeče knjige*. Ilustrirala Neda Hafner. Maribor: Litera, 2020.

Zgodbe Boruta Gombača so očarljive, osupljive, inovativne, nepredvidljive, bralca popeljejo v brezmejnost avtorjeve bogate domišljije, ki jo odlikujeta dovršen izpovedni slog in duhovitost. Nemalokrat avtor v svoji pripovedi suvereno zakoraka na področje *nonsensa* in s tem vabi bralca, da prestopi okvire racionalnega, da razmisli o lastnem bivanju v svetu, ki si ga delimo z drugimi in drugačnimi. *Skrivnost lebdeče knjige* je literarna poslastica, ki s svojo večplastnostjo vabi mlajše in odrasle bralce.

Nataša Konc Lorenzutti: *Gremo mi v tri krasne*. Dob: Miš založba, 2020.

V 12 dneh (in še enem za povrh) se odvijte zgodba romana, v katerem avtorica zleze pod kožo – in kako zelo ranljivo kožo! – dvema protagonistoma, Urošu in Valentini. To sta pronicljiva in iskrena prvoosebna pripovedovalca, opazovalca svoje notranjosti, pa tudi stisk ostalih udeležencev, saj so vsi skupaj pod prisilo svojih staršev na 'odklopu', taboru v hribih, kjer imajo zgolj naravo, zdravo hrano, pogovor ter druženje – pa nič interneta ali pametnih telefonov, od katerih je večina udeležencev tabora odvisna, medtem ko imajo nekateri še pridružene težave – napade panike, motnje hranjenja ... To, kar se sprva zdi kot misija nemogoče, se junakoma iz dneva v dan spreminja v proces soočanja samih s sabo, ki pelje v večjo zrelost in sprejemanje drugih. Avtorica se izkaže kot